

ջանօք չարչարեսցես եւ զինքեան իսկ զմարմնոյ զմիտն կտրեալ ինքեան ուտեցուցես. եւ ապա զՄեկքիսէթն... առ իս առաքեսցես աստ»։ Հրամանը ճշդութեամբ կը կատարուի¹²։ Ի Գորբի ի մէջ այլոց կ'ուզղէ Շահը Մեկքիսեղեկին խօսքերս. «Դատաստան քո աստ ոչ լինի առնել, զի փնտսն քո մեծ է. այժմ պարտ է քեզ դնալ յԱսպահան եւ անդ կալ մինչեւ ես եկեալ անդ՝ արարից զդատաստան քո» (Դաւր. 209)։ Մեկքիսեղեկ կը գերծանի սակայն Շահին խիստ դատաստանէն, միջնորդութեամբ Մեկիք Հայկազն իշխանի, Մովսէս վարդապետ 1615ին իւր առ Գրիգոր Կեսարացի թղթին մէջ (տե՛ս վերը, էջ 32) հետեւեալը կը գրէ նոյն իշխանի բերնէն. «Սօջայ Նազարն տուաւ ունել զՄեկքիսէթն ի Շահոյն, զոր սպանանել տայր. ես աղաչեցի Սօջայ Նազարն, որ եթող. զձեր խրատն չէի լսել¹³»։ Երեք հարիւր թուման տուգանք տա-

¹² Ամիրասէ Երզնկացի կը գրէ 1655ին. «Վաղարշապատու կաթողիկոսքն ես Եզնկացի Ամիրասըս որ ականայտես եղէ՝ նախ Դաւիթ կաթողիկոս եւ ապայ աէր Մեկքիսէթն, որ Շահ Ապասն չարչարանք արաւ. մէկն այս է՝ ուրաքով գերկու բէնն տաշեց որպէս զփայտ. յետոյ յաջորդեց աէր Մովսէս, աէր Փիլիպոսն եւ աէր Յակոբն. Ռձ'ի թիւն էր»։ Թ. 88 Վիեննայի Մխիթ. Մատ., թղ. 249ր (Տաշեան՝ Ցուց. 355)։ Այս տանջանքներն անշուշտ նկատի ունէր Յովհաննէս Քարմատանեց, երբ կը գրէր 1618ին իւր նորատիպ Սաղմոսարանի Յիշատակարանին մէջ. «Արդ եղեւ զրաւ սորին... ի հայրապետութեանն էջմիածնայ սուրբ յաթոոյն կենդանի նահատակին տեսնն աէր Մեկքիսեղեկ կաթողիկոսին» (Պատմութիւն հայկական տպագրութեան. Վենետիկ 1895, էջ 66)։

¹³ Առաքել Դաւրիթեցոյ քով ժամանակագրութիւնը, նաեւ զէպքերը, չփոթ կ'երեւան. անոր խօսքե-